

KNIHY KNIHOVNY KUNŠTÁTSKÉ

Paměti lékaře MUDr. Vladimíra Vondráčka, DrSc. byly rozvrženy do dvou svazků a vyšly v době vrcholící normalizace v roce 1978. Že však autor netrpěl žádnou autocenzurou, jaká se tehdy předpokládala jaksi samosebou, o tom nás přesvědčí už první stránky pamětí. Na nich nešetří pan Vondráček svoji rodinu ani svou osobu. Nepodléhá sentimentu, zamlčování věcí které se „nehodí“, nepodřizuje se ani době a její ideologické utopii. Jsou to vzpomínky lékaře, který má za sebou víc jak padesátiletou praxi. Jeho paměť je obdivuhodná, zkušenosti nepřeborné. Vzpomíná na lékaře, na zdravotnické otázky které ve své době hýbaly lékařskou vědou, na nemoci, ale rovněž na životní styl. Ostatně, i nemoci se časem mění, stejně jako módy či mentalita lidí.

Pan doktor Vondráček byl ovšem člověkem velmi rozvětvených zájmů a encyklopedikem par excellence. Proto se čtenář dozví mnohé z nejrůznějších oborů, z výtvarného umění přechází ke Kopernikovi a Newtonovi, od Goetha a jeho (platonické) lásky Ulriky von Lebetzow, s níž byla snad rodově spřízněna Vondráčkova žena, třeba k historii automobilismu. Pan doktor byl vášnivým cestovatelem a automobilistou. Ale hlavně a především patřil k naprosté špičce ve svém oboru a znal se a spolupracoval s nejlepšími – s Eliškou Vozábovou, Josefem Thomayerem, Antonínem Heverochem či Rudolfem Jedličkou. Mozaikovitý styl vyprávění je neobyčejně barvitý a teprve ve druhé polovině druhého dílu ztrácí svižnost a stává se už jen jakýmsi „bedekrem“ z cest po Evropě. Abych případného čtenáře navnadil, bude záhodno ocitovat kousek textu. Není třeba příliš vybírat. Otvírám skutečně namátkou stranu 339 prvního dílu a čtu: *„Nemoci měnívají svou tvářnot, duševní pak obzvlášť; kdysi bývaly běžné bludy s náboženským obsahem. Viděl jsem jednou statného sedláka od Benešova, který se považoval za boha a stěžoval si: „Papež si v Římě válí koule a já abych se o všechno staral.“ To se dnes již nevidí. Velikášské bludy jsou nyní velmi vzácné, není již císařů a králů, jen ojediněle se vyskytne blud o aristokratickém původu. Vymizela progresivní paralysa. Delirium tremens bývalo časté, ovšem ne s bílými myškami, ale s broučky, šváby, rybičkami, špendlíky a podobně. Bílé myšky jsou patrně odkazem 19. století, nepamatují se, že bych byl viděl delirium s bílými myškami nebo snad nejvýše jednou. Dnešní alkoholové psychosy jsou docela jiné. Groteskni bývaly kokainové psychosy. Pamatuji například jednoho řezníka, který říkal, že je ze zlata a z briliantů, ruský a bulharský car že jsou jeho strýci. Jezdí na praseti. Je ředitelem biografu a má slévárnu na dřeváky. Kokain se u nás ovšem již nešnupe.“*

Před nějakými devíti lety bavil jsem se o doktoru Vondráčkovi nad sklenkou vína s Honzou Halasem. Moje paměť ovšem není paměť páně doktorovou, nevzpomenu si už co mi Honza, který pana Vondráčka znal, vyprávěl. A zeptat se už nemohu. Jsou tu však paměti písemné, ze kterých se vyplatí sfouknout prach, otevřít stránky a ponořit se do starých časů.

VONDRÁČEK Vladimír, Lékař vzpomíná, Avicenum Praha, 1978